

A Fővárosi Ítéltábla a Győző és Lencs Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Győző Gáborügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Balsai Szabolcs ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és a II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. június 21. napján kelt 15.P.21.092/2019/17. számú ítélete ellen az alperes részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a II. rendű alperesnek 75.000 (hetvenötezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 84.000 (nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy a ... -i lapszámában megjelent, „...” című cikkel kapcsolatban, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napot követő legközelebbi lapszámában, a megjelent közleményhez hasonló módon - azonos helyen és betűszedéssel, kommentár nélkül - az alábbi helyreigazító közleményt tegye közzé:

„Helyreigazítás

„...” címmel a ... -i lapszámában megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy az ... vendéglátó üzletben drogoznak.

Továbbá azt a valós tény, hogy az ... vendéglátó üzlet teljes bezáratását ...-ben egy olyan jogszerűtlen eljárásban kezdeményezte a rendőrség, amely eljárásban a jegyző bezárató határozatát a másodfokú hatóság megsemmisítette, abban a hamis színben tüntettük fel, hogy az ... vendéglátó üzlet éjszakai zárvatartását kezdeményezte a rendőrség."

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 152.400 forint perköltséget, valamint az államnak - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívása útján - fizessen meg 36.000 forint le nem rótt eljárási illetéket.

Ítéletének indokolásában ismertette a Magyarország Alaptörvényének IX. cikk (1) és (2), valamint (4) bekezdésében, az Smtv. 4. § (1) bekezdésében, 10. §-ában, 12. § (1) és (2) bekezdésében, a Pp. 495. § (1) és (2) bekezdésében, a PK 12., 14. számú állásfoglalásokban, a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban és a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban írtakat.

Kiemelte, hogy a sajtóközlemény tárgyát, a közlés aktualitását, a kijelentés tartalmát, a közlés apropóját adó eseményt, a nyilatkozatot tevő személyét figyelembe véve az írás közügyekben való megszólalásnak minősül. Utalt arra, hogy a cikk témája egy szélesebb lakóközösség életminősége, nyugalma, maga a felperes közéleti szereplőnek azonban nem tekinthető.

A kifogásolt közlések tényállítások, az alperesek ugyanakkor kizárólag a drogozás igazolása körében terjesztettek elő bizonyítási indítványt. A Budapesti Rendőr-főkapitányság Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának nyilatkozata szerint a ... egységben ...-én tartott ellenőrzést követően került sor az eljárások megindítására mind a 16 személlyel szemben, más alkalommal végzett ellenőrzést követően eljárás megindítására nem került sor. A ...-én tartott ellenőrzés során lefoglalásra került - az ellenőrzés megkezdésekor a szórakozóhely padlójára ismeretlen személyek által ledobott - 47,7 gramm zöld színű növényi származék, 1,1 gramm fehér színű kábítószer-nyersanyag, valamint egy darab extasy tablettát, ezért egy alkalommal ismeretlen személyek ellen indult eljárás.

A megkeresésre adott válasz tartalmát a nyelvtani szabályok szerint értelmezve csak az volt megállapítható, hogy 10 ellenőrzésből egy esetben - a perrel érintett ...-i időpontban - különböző kábító hatású anyagokat találtak a vendéglátóegység padlóján és 16 személlyel szemben eljárást kezdeményeztek. Az azonban nem nyert igazolást, hogy drogfogyasztás is történt ezen alkalommal, illetve, hogy emiatt bármely eljárás alá vont személy elmarasztalására sor került volna. Ennek okán a drogozás kifejezés használata nem helytálló, valóságtartalma nem igazolt.

Nem volt bizonyítási indítvány a cikkben hivatkozott, az üzlet részleges bezárását indítványozó személyek számának igazolására. Amennyiben konkrét számadatok közlésére kerül sor, annak pontosnak kell lennie, a perbeli esetben azonban a kifogásolt sajtóközleményben megjelölt szám nem nyert bizonyítást.

A való tény - rendőrségi kezdeményezés - hamis színben való feltüntetését pedig a felperes által csatolt dokumentumok alátámasztották.

Az alperesi sajtóközlemény az Smtv. 10. §-ában és a PK 12. számú állásfoglalásban írt követelményeknek nem felel meg, ezért a felperes kereseti kérelme megalapozott. A Pp. 83. §-a és 101. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperesek éltek fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását, és a felperes keresetének elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását indítványozták.

A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c), d) és e) pontjában jelölték meg.

Álláspontjuk szerint azon kijelentés valóságtartalmát, miszerint az ... vendéglátó egységben „drogoznak” alátámasztja egyrészt a ... napján kelt, ... számú rendőrségi átírat, másrészt a Budapesti Rendőr-főkapitányság ... Kerületi Rendőr-kapitányság Rendészeti Osztályának a bíróság megkeresésére adott nyilatkozata. A rendőrségi iratok rendszeres drogfogyasztásról, előállításokról,

kábítószer-birtoklással kapcsolatban büntetőeljárás megindításáról szólnak.

A rendőrség a ... napján kelt átiratában a jegyzőnek arról számolt be, hogy „a fokozott ellenőrzés során lefoglalásra kerültek különböző fajtájú kábítószergyanús anyagok. A vendéglátóipari egységben tartózkodó vendégek a kábítószergyanús anyagokat olyan, bárki számára felismerhető módon fogyasztották, hogy az ott alkalmazásban lévő személyzet részére is láthatóan valósult meg.”

A bíróság megkeresésére adott rendőrségi nyilatkozat pedig azt tartalmazza, hogy „a ...-én tartott ellenőrzés során lefoglalásra került - az ellenőrzés megkezdésekor a szórakozóhely padlójára ismeretlen személy(ek) által ledobott - 47,7 gramm zöld színű növényi származék, 1,1 gramm fehér színű kábítószergyanús anyag, valamint egy darab extasy tableta ...”.

A rendőrségi iratok alapján rögzíthető tehát, hogy az ... vendéglátóegységben a razzia napján három különböző fajtájú kábítószergyanús anyagot foglaltak le a rendőrök. Ha csak a „zöld színű növényi származék” mennyiségét összevetjük az üzlet befogadóképességével (70 fő), megállapítható, hogy tízből hét vendégre legalább egy gramm ilyen jellegű kábítószergyanús anyag jut, ami kirívóan magas arány. A megindult büntetőeljárások száma, a szórakozóhelyen a földön talált háromféle drog, illetve kábítószergyanús anyag, az erről szóló rendőrségi átirat megalapozottá teszi azon köznap megfogalmazást, miszerint az érintett szórakozóhelyen „drogoznak”.

Téves azon, az elsőfokú bíróság ítéletéből levezethető álláspont, hogy ez az általános kifejezés kizárólag jogerős büntető ítéletekkel támasztható alá.

A rendőrségi átirat megállapításaiból a „drogozás” köznap kifejezésre lehet következtetni a szavak általánosan elfogadott értelme szerint.

A cikk az ... szemben indított hatósági eljárásokkal foglalkozik elsősorban, középpontjában a vendéglátóegységgel szemben jegyzői határozat alapján elrendelt, jelenleg hatályos szeszital kiszolgálás korlátozása áll.

A cikk nyomatékosan felhívja az olvasók figyelmét, hogy a korlátozás elrendelése azért vált szükségessé, mert a környező társasház lakóinak nyugalma zavarta a helyet látogató vendégek ittas állapotban tanúsított magatartása, és érdekeik nyomatékosítása miatt most közgyűlési határozatokba is foglalták követelésüket. Az olvasó számára egyértelmű, hogy a környező társasházak által meghozott közgyűlési határozatok következtében került sor a szórakozóhelyen a szeszital kiszolgálásának korlátozására. A cikk ennek okán tájékoztatja az olvasót, hogy a helyet üzemeltetők milyen módon próbálják megkerülni a korlátozást (becsületkassza, hátizsákban történő szeszital bevétel engedélyezése).

A cikk emellett ismerteti az olvasókkal, hogy korábban is volt eljárás a hellyel szemben, amely rendőrségi razziaát követően indult meg. A rendőrség akkor kezdeményezője volt a hely bezárásának, amit a rendőrségi átirat is alátámaszt.

A rendőrség tehát valóban kezdeményezte az ... vendéglátóegység korlátozását, függetlenül attól melyik eljárás keretében tette meg.

Abban az esetben, ha az átlagolvasó számára nem egyértelmű az írásból, hogy rendőrségi, vagy lakossági kezdeményezés következtében korlátozták a szeszital kiszolgálását a szórakozóhelyen, úgy a PK 12. számú állásfoglalás alapján az erre vonatkozó közlés közömbös részlet, pontatlanság,

lényegtelen tévedés, amely sajtó-helyreigazításra nem adhat alapot.

Megjegyezték, hogy a „drogoznak” kijelentésen túlmenően sérelmezett közlések vonatkozásában előterjesztett védekezésük tekintetében az elsőfokú ítélet semmilyen indokolást nem tartalmaz, az e körben rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése sem tűnik ki az ítéletből.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, a II. rendű alperes perköltségben marasztalását indítványozta.

Előadása szerint egyetlen razzia eredményéből nem lehet a „drogoznak” kifejezés hétköznapi jelentésétől következő rendszeres kábítószer fogyasztásra következtetni. Ezen az ellenőrzésen kívül az elmúlt három év alatt összesen kilenc ellenőrzés volt az érintett üzletben, amelyek során nem találtak kábítószer, ez a tény még inkább cáfolja a rendszeres drogfogyasztásra utaló alperesi állítást.

A becsatolt rendőrségi átiratban az szerepel, hogy „bűnügyi jelzés” érkezett a rendszeres kábítószerfogyasztással kapcsolatban. Önmagában ez a jelzés nem vehető figyelembe bizonyítékként, mert nem konkretizálható, nem kézzel fogható. Ezt a jelzést a későbbi ellenőrzések eredményei egyértelműen cáfolják.

A lefoglalt kábítószer mennyiségéből a drogfogyasztás vendégek közötti arányára nem lehet következtetni. Az ellenőrzés során mindössze hat személynél észleltek kábítószerbirtoklást.

A „nyílt, bárki számára felismerhető módon” történő fogyasztás igencsak szubjektív megállapítás, melynek valóságtartalmát már a vendéglátóüzlet bezáratása kapcsán folyamatban volt kereskedelmi hatósági eljárásban is vitatta, és jelenleg is vitatja.

Az alperesek összemoszák a kifogásolt cikkét, a kereset szerint is elkülönülő tényállítást, az éjszakai zárva tartás kezdeményezésével kapcsolatos és a rendőrség általi bezáratás kezdeményezéssel kapcsolatos tényállításokat.

Megalapozatlan és iratellenes az alperesek azon állítása, miszerint a kifogásolt írás az ... vendéglátóüzlettel szemben indított hatósági eljárásokkal foglalkozna, a cikk egyértelműen egyetlen eljárásra vonatkozik, az üzlet éjszakai nyitvatartásának korlátozására irányuló eljárásra. Ez az eljárás röviddel a cikk megjelenését megelőzően zárult le bírósági ítélettel, a kerület akkori polgármestere is erre az ítéletre reagált sajtóközleményében.

A rendőrség általi bezáratás kezdeményezéssel kapcsolatban nem valótlan tényállítást sérelmezett, hanem azt, hogy a valós tény, miszerint ez ténylegesen megtörtént, az írás egyrészt abban a hamis színben tünteti fel, hogy ez a bezáratás kezdeményezés a cikkel érintett éjszakai nyitvatartási korlátozására irányuló eljárásban történt, illetve az írás elhallgatja azt, hogy ezt a kezdeményezést a másodfokú hatóság később jogellenesnek találta. Nem irreleváns, hogy a rendőrség melyik eljárásban kezdeményezte a bezáratást, még akkor sem, ha ez önmagában tényszerűen megfelel a valóságnak.

Nem érthető, hogy az alperesek az éjszakai zárvatartás korlátozására irányuló eljárás alapját képező, a környékbeli társasházak általi kezdeményezése miatt foglalkoznak a fellebbezésükben, a kifogásolt cikk ugyanis ezzel kapcsolatban állítást nem fogalmaz meg, és a kereset sem tartalmaz ezzel kapcsolatos kifogást. Ugyancsak nem sérelmezte azt, hogy a korlátozás állítólagos

kijátszásával kapcsolatban a cikk milyen állításokat fogalmaz meg.

Az alperesek fellebbezése megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így - az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel - a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött.

A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak nem felel meg, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságétól eltérő jogi következtetés vonható le.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

A 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának szempontjait a PK 12. számú állásfoglalás adja meg. Ennek II. pontja értelmében a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Az egész cikk összefüggéseit értékelve tehát a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy mi jut el az átlagolvasóhoz a sérelmezett kijelentés útján.

A 7/2014. (III. 7.) AB határozatban írtak szerint a jogalkalmazás során mindenekelőtt arra kell tekintettel lenni, hogy mivel a politikai véleménysszabadság fókuszában elsősorban maguk a közügyek, nem pedig a közszereplők állnak, a közügyekre vonatkozó szólnások mindegyike fokozott védelem alá tartozik, és ezáltal korlátozza az általa érintettek személyiségi jogainak védelmét. A személyiségvédelem korlátozottsága tehát nem csupán a hivatásszerűen közszereplést vállalók esetében érvényesülő szabály, hiszen a közügyek vitatása adott esetben - a konkrét társadalmi vita erejéig - annál szélesebb személyi kört érinthet. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azonban a megszólalással érintett személy státuszát sem: a közhatalmat gyakorló személyek és a közszereplő politikusok esetében a személyiségvédelem korlátozottsága mindenki máshoz képest szélesebb körben minősül „szükségesnek és arányosnak”.

A perben sérelmezett cikk közérdeklődésre számot tartó témáról számol be: a ... működő ... nevű vendéglátó egység működése körül kialakult helyzetet mutatja be, ismertetve ... polgármester nyilatkozatát, miszerint a szórakozóhelyen - a bíróság által is jogszerűnek ítélt jegyzői határozat alapján - a környező társasházak kérésére este tíz óra után nem árulhatnak szeszesitalt.

A nyilatkozatban a polgármester sérelmezte azt, hogy „az ... azóta is a szabályok kijátszásán dolgozik és becsületekasszára, hátizsákos szeszesital fogyasztásra hivatkozva, közösségi tevékenység címen folytatják az éjszakai mulatozást, továbbra is semmibe véve az ott élők nyugalmaát”.

Az írás a bevezetőjében és tartalmi részében is ismerteti ... közleményének azon részét, miszerint „... nincs szükség olyan helyre, amely zavarja a lakosság nyugalmaát, főleg, ha ott drogoznak és még a rendőrség is javasolja a bezáratását”.

A cikk beszámol a jegyzői határozat jogszerűségét vizsgáló bírósági eljárás jogerős lezárulta előtt történetéről, arról, hogy szerinte az ... ügye évek óta húzódik, a jegyzői határozattal szemben a felperesi ... fellebbezett, a közösségi oldalán pedig azt tudatta, hogy a jogerős döntés megszületéséig a szokásos nyitvatartási időben várják a vendégeket, a programjaikat és rendezvényeiket változtatás nélkül megtartják.

Az írás részletesen ismerteti továbbá az ... által szervezett programokat, kritika tárgyává téve azokat a rendezvényeket, illetve felperesi intézkedéseket, amelyek az este tíz órai pultzárás kijátszását, illetve a szórakozóhely anyagi fennmaradását célozzák.

Azon közlés, miszerint az ... drogoznak, tényállítás, melynek valóságát - a PK 14. számú állásfoglalásban írtakra is tekintettel - az alpereseknek kellett bizonyítaniuk.

A perben rendelkezésre állt a ... napján kelt, ... számú rendőrségi átírat, illetve a Budapesti Rendőr-főkapitányság ... Kerületi Rendőr-kapitányság Rendészeti Osztályának a bíróság megkeresésére adott nyilatkozata, amelyek szerint az ... -én tartott ellenőrzés során a rendőrök három különböző fajtájú - az ellenőrzés megkezdésekor a szórakozóhely padlójára ledobott - kábítószeranyagot foglaltak le.

Ez pedig megteremti azon közlés tényalapját, miszerint az ... vendéglátó üzletben „drogoznak”, a rendőrségi iratokban foglaltak alapján ez a következtetés - a logika szabályai szerint - levonható volt.

A „drogoznak” közlés azt juttatja kifejezésre, hogy az adott helyen kábítószer fogyasztanak, fogyasztottak, nem utal ugyanakkor ezen tevékenység rendszerességére, a kifejezés hétköznapi értelemben sem ezzel a jelentéstartalommal bír.

Az írás valós tény nem tüntet fel hamis színben.

A peradatok szerint a szórakozóhely nyitva tartása vonatkozásában két eljárás volt folyamatban: ... a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság - a ... -én tartott helyszíni ellenőrzés eredményeként - kezdeményezte az ... bezáratását a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól szóló 1999. évi LXXV. törvény alapján.

A jegyző, mint kereskedelmi hatóság - ezen kezdeményezés folytán - az üzletet a büntetőeljárás jogerős befejezéséig, de legfeljebb 1 évig, ideiglenesen bezáratta.

A jegyző határozatát Budapest Főváros Kormányhivatala megsemmisítette.

... jegyző a ... napján kelt ... számú határozatával a felperes neve által üzemeltetett ... elnevezésű vendéglátó üzlet 22.00 és 06.00 óra közötti kötelező éjszakai zárva tartását rendelte el, a szórakozóhely éjszakai nyitvatartási engedélyét visszavonta.

Ezen eljárás alapját a környékbeli társasházak lakóinak - közgyűlési határozatokba foglalt - panaszai képezték, miszerint az „... zavaró működésével évek óta megfosztja a környezetében lévő társasházak tulajdonosait az éjszakai pihenés, az alvás és regenerálódás lehetőségétől”.

A sérelmezett cikk - ... polgármester nyilatkozata alapján - ez utóbbi eljárásról számol be, ennek keretében arról, hogy „a bíróság szerint jogszerű az önkormányzat korábbi döntésének érvényt szerző jegyzői határozat”. Ismerteti azt is, hogy a jegyzői határozat alapja a társasházak lakóinak panasza volt.

Az írás erre az eljárásra fókuszál, kiemelve a polgármester azon véleményét, mely szerint „... nincs szükség olyan helyre, amely zavarja a lakosság nyugalma, főként ha ott drogoznak, és még a rendőrség is javasolja bezáratását.”

A polgármesteri nyilatkozat és az írás sem mossa össze a rendőrség, illetve a lakosság kezdeményezése alapján indult eljárást, a cikk tartalmából az átlagolvasó számára egyértelműen kiderül, hogy a lakossági panasz képezte az éjszakai nyitva tartás korlátozásának alapját.

A polgármester azon megjegyzése pedig, hogy az üzlet bezárását a rendőrség is javasolta, javasolja tényyszerű.

Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, a másodfokú döntés eredményeként a felperes teljes pervesztes lett. A Pp. 81. § (5) bekezdése szerint a jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag a jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. Az alperes az első-, és másodfokú eljárásban is csatolta a 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet által rendszeresített költségjegyzéket, költségigényét összecszerűen megjelölte, a Fővárosi Ítéltábla részére ennek megfelelő összegű perköltséget állapított meg.

Pervesztessége folytán a felperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja, 42. § (1) bekezdés a) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 36.000 forint összegű kereseti és 48.000 forint összegű fellebbezési eljárási illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. és 3. §-ában foglaltak szerint.

Budapest, 2019. november 12.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő